

Verlag van startbijeenkomst voor Wind voor Buren en de windmolen van Energiepark Woolde

Datum

9 april 2026.

Tijd

19.00 – 21.00 uur.

Locatie

Hotel Van der Valk, Bornsestraat 400, Hengelo.

Aanwezigen

- Vertegenwoordigers van de initiatiefnemers (energiecoöperaties Buren Energie, Energie van Hengelo en ECHT en duurzaam energiebedrijf Pure Energie).
- Vertegenwoordigers van de provincie Overijssel.
- Circa 200 bezoekers (met name inwoners en vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties).

Informatiepanelen van de initiatiefnemers

De initiatiefnemers van Wind voor Buren en de windmolen van Energiepark Woolde hadden informatiepanelen in de zaal staan. Hierop stond informatie over de onderzoeken die worden gedaan voor beide plannen, over de omgevingsraad, over de kerngegevens van beide plannen en over lokaal eigendom. Deze informatiepanelen staan ook op de websites van beide projecten, zie:

- Website Wind voor Buren: [Informatie](#).
- Website Energiepark Woolde: [Informatie](#).

Doel startbijeenkomst

Het doel van de initiatiefnemers en provincie van deze startbijeenkomst was het volgende:

- In gesprek gaan met belangstellenden om te spreken over zorgen en suggesties.
- Uit de gedeelde zorgen en suggesties onderzoeksvragen ophalen die stakeholders willen toevoegen aan de opzet voor de onderzoeken.
- Toelichting op kerngegevens van Wind voor Buren en de windmolen van Energiepark Woolde.
- Toelichting op projectbesluitprocedure.
- Toelichting op benodigde onderzoeken en uitgangspunten voor onderzoeken.
- Toelichting op rol van omgevingsraad, inclusief mogelijkheid tot aanmelding voor omgevingsraad.
- Toelichting hoe omgeving op de hoogte kan blijven van procedure, initiatieven en omgevingsraad, inclusief mogelijkheid tot aanmelden voor nieuwsbrief.

De inhoud van dit verslag

In dit verslag staan zoveel mogelijk de gehoorde reacties van bezoekers van de startbijeenkomst. De initiatiefnemers hebben per reactie gekeken of deze kan worden betrokken bij het maken van de onderzoeksopzet (formeel de Notitie Reikwijdte en Detailniveau, NRD). Gezien de vele bezoekers lukt het niet om letterlijk ieders reactie in het verslag terug te laten komen. Wel wordt de rode draad uit vele reacties benoemd en waar mogelijk staan specifieke reacties.

In de tabel hieronder staan reacties die tijdens de startbijeenkomst zijn gedeeld met de initiatiefnemers. Dit waren mondelinge reacties en reacties die zijn ingediend via het online formulier dat tijdens de startbijeenkomst te bereiken was via een QR-code. Achter de reacties staat hoe de initiatiefnemers deze wel of niet betrekken bij de NRD. Ook geven de initiatiefnemers waar mogelijk inhoudelijk antwoord, ook als gedeelde vragen of zorgen niet (kunnen) worden betrokken bij de NRD.

Reacties ingediend tijdens startbijeenkomst	Antwoord van initiatiefnemers hoe in de NRD wordt omgegaan met deze reacties
<p data-bbox="339 477 651 510">De rode draad in reacties</p> <p data-bbox="204 801 786 1261">De rode draad in de reacties is dat veel mensen zorgen uiten over het (mogelijke) effect van de windmolens op zowel hun eigen woning/directe leefomgeving als op de bredere omgeving. Het gaat hierbij dan vooral over geluid, gezondheidseffecten van met name het geluid, slagschaduw, het effect op de natuur in de omgeving (met name landgoed Twickel en het retentiegebied) en veiligheid. Veel mensen verwachten nu dat de windmolens (veel) hinder zullen veroorzaken en vinden de beoogde posities van de windmolens te dicht bij woningen in de omgeving staan.</p> <p data-bbox="204 1301 786 1547">Een veelgehoorde vraag is verder: waarom juist deze plek voor windmolens? Mensen geven daarbij aan dat ze de plek slecht vinden, want dit zou te dicht bij woningen zijn en op de grens van gemeenten. De windmolens staan in de ene gemeente, maar de meeste omwonenden wonen in de andere gemeente.</p> <p data-bbox="204 1588 786 1760">Er zijn ook bij veel mensen vragen over hoe dit wordt onderzocht, of de onderzoeken wel zorgvuldig worden gedaan en of nieuwe informatie uit binnen- en buitenland die bekend is, wordt betrokken.</p>	<p data-bbox="813 517 1393 1223">We begrijpen dat omwonenden en maatschappelijke organisaties hier zorgen over kunnen hebben. Uit de onderzoeken die worden uitgevoerd, blijkt hoeveel geluid en slagschaduw er wordt veroorzaakt in de omgeving. Dit wordt ook op adresniveau duidelijk. Op basis daarvan kan een inschatting worden gemaakt hoeveel hinder er potentieel kan ontstaan door de windmolens. Externe veiligheid wordt eveneens onderzocht. Ook het effect op de natuur wordt uitvoerig onderzocht. Er wordt in beeld gebracht wat er in de omgeving leeft en er wordt ingeschat hoeveel effect de windmolens hierop kunnen hebben. Dit gebeurt mede aan de hand van eerdere onderzoeken. Dat zijn onderzoeken uit binnen- en buitenland waaruit voor veel soorten (met name vogels en vleermuizen) blijkt in welke mate zij slachtoffer kunnen worden van windmolens.</p> <p data-bbox="813 1263 1393 2040">Of een locatie in principe geschikt is voor windmolens, wordt in eerste instantie ingeschat op basis van vuistregels. Dit zijn onder andere afstanden tot woningen, (grote) wegen, hoogspanningskabels, gasleidingen en dat de windmolens niet in natuurgebieden staan. Als al deze vuistregels worden gevolgd, blijven er in Twente, Overijssel en heel Nederland weinig plekken over waar mogelijk een windmolen kan staan. Na deze eerste analyse zijn de plekken van deze drie windmolens naar voren gekomen als mogelijk geschikt voor windmolens. Er lijkt te kunnen worden voldaan aan normen en regels die gelden voor windmolens. De onderzoeken die de komende tijd worden uitgevoerd, moeten daar definitief duidelijkheid over geven. Het is geen bewuste keuze geweest om windmolens in Hof van Twente en Hengelo te plaatsen, maar vlakbij de grens met Borne. Er is gekeken waar potentieel ruimte is voor windmolens en dat lijkt hier te zijn. Dit gebeurt vaker in Nederland, omdat de ruimte vaak in</p>

	<p>het buitengebied van een gemeente (in dit geval Hof van Twente en Hengelo) ligt.</p> <p>Als vuistregel is aangehouden dat er minimaal circa 400 meter afstand tot woningen wordt gehouden. Dit geldt alleen voor enkele dichtstbijzijnde woningen. Bij veruit de meeste woningen in de omgeving is de afstand tussen de windmolens en de woningen veel groter. Er is (nog) geen afstandsnorm. De landelijke overheid denkt daar wel over na, maar heeft daarover nog geen besluit genomen. Het is onduidelijk of, wanneer en welke afstandsnorm er eventueel komt. Dat betekent dat er tot op heden geen afstandsnorm geldt.</p> <p>In de concept NRD en het Milieueffectrapport (MER) wordt nader toegelicht waarom dit volgens de initiatiefnemers een geschikte plek voor windmolens is.</p> <p>De onderzoeken worden uitgevoerd aan de hand van richtlijnen, protocollen en andere kaders die hiervoor (landelijk) gelden. In de concept NRD wordt dit specifieker beschreven. Voor het aspect gezondheid (wat is er bekend over het effect van windmolens op de gezondheid van omwonenden?) wordt een actuele wetenschappelijke beschouwing opgesteld. Deze onderzoeken moeten de vraag beantwoorden of het verantwoord is om hier windmolens te plaatsen.</p>
<p>Letterlijke reacties die zijn ingediend via het online formulier</p>	
<p>Zorgen over gezondheid, geluid en zicht.</p>	<p>Uit de onderzoeken die worden uitgevoerd, blijkt hoeveel geluid en slagschaduw er wordt veroorzaakt in de omgeving. Dit wordt ook op adresniveau duidelijk. Op basis daarvan kan een inschatting worden gemaakt hoeveel hinder er potentieel kan ontstaan door de windmolens.</p> <p>Ook het effect op het landschap wordt onderzocht, met name aan de hand van visualisaties van de windmolens vanaf verschillende punten in de omgeving.</p> <p>Deze onderzoeken moeten de vraag beantwoorden of het verantwoord is om hier windmolens te plaatsen.</p> <p>Via de nieuwsbrieven van Wind voor Buren en Energiepark Woolde krijgt u bericht als de onderzoeksresultaten bekend zijn. Aanmelden voor de nieuwsbrieven kan via</p>

	<p>www.windvoorburen.nl en www.energieparkwoolde.nl.</p>
<p>Ik heb zorgen over de batterijen.</p>	<p>Voor het energieopslagsysteem (de batterijen) bij Energiepark Woolde wordt een aparte procedure doorlopen. Dit wordt niet meegenomen in de concept NRD voor de windmolens. Wel wordt, als de vergunningsprocedure voor de batterijen begint, ook hier onderzoek gedaan naar het effect van de batterijen op de omgeving. Dit gaat onder andere over geluid, veiligheid en landschap. Via de nieuwsbrief van Energiepark Woolde blijft u op de hoogte van de procedure over de batterijen. Aanmelden voor de nieuwsbrief kan via www.energieparkwoolde.nl.</p>
<p>Wij wonen aan de <i>[adres is vanwege privacy anoniem gemaakt, adres is bekend bij initiatiefnemers]</i>. Wij maken ons zorgen over de nabijheid, gezondheid, slagschaduw, etc van al deze windmolens in onze achtertuin.</p>	<p>Uit de onderzoeken die worden uitgevoerd, blijkt hoeveel geluid en slagschaduw er wordt veroorzaakt in de omgeving. Dit wordt ook op adresniveau duidelijk. Op basis daarvan kan een inschatting worden gemaakt hoeveel hinder er potentieel kan ontstaan door de windmolens. We nemen uw adres als toetspunt op in het onderzoek naar geluid en slagschaduw. Daarmee wordt gedetailleerd bekend hoeveel geluid en slagschaduw en bijvoorbeeld ook wanneer op de dag eventueel slagschaduw kan ontstaan op uw adres. Via de nieuwsbrieven van Wind voor Buren en Energiepark Woolde krijgt u bericht als de onderzoeksresultaten bekend zijn. Aanmelden voor de nieuwsbrieven kan via www.windvoorburen.nl en www.energieparkwoolde.nl.</p>
<p>Ik heb heel veel zorgen. Met name over de hoogte en de impact wat dit op ons (woongenot) zal hebben. Welk onderzoek is kwalitatief goed en gaat over gezondheid?</p>	<p>Uit de onderzoeken die worden uitgevoerd, blijkt hoeveel geluid en slagschaduw er wordt veroorzaakt in de omgeving. Dit wordt ook op adresniveau duidelijk. Op basis daarvan kan een inschatting worden gemaakt hoeveel hinder er potentieel kan ontstaan door de windmolens. We hebben u aangeboden uw adres als toetspunt op te nemen in het onderzoek naar geluid en slagschaduw. Daarmee wordt gedetailleerd bekend hoeveel geluid en slagschaduw en bijvoorbeeld ook wanneer op de dag eventueel slagschaduw kan ontstaan op uw adres. U heeft niet gereageerd op onze vraag om uw adres te delen. Daarom kunnen we uw adres niet als toetspunt opnemen in de onderzoeken. Wel zullen de onderzoeken ook u meer informatie geven over wat u kunt verwachten aan geluid en slagschaduw.</p>

	<p>Via de nieuwsbrieven van Wind voor Buren en Energiepark Woolde krijgt u bericht als de onderzoeksresultaten bekend zijn. Aanmelden voor de nieuwsbrieven kan via www.windvoorburen.nl en www.energieparkwoolde.nl.</p> <p>De onderzoeken worden uitgevoerd aan de hand van richtlijnen, protocollen en andere kaders die hiervoor (landelijk) gelden. In de concept NRD wordt dit specifieker beschreven. Voor het aspect gezondheid (wat is er bekend over het effect van windmolens op de gezondheid van omwonenden?) wordt een actuele wetenschappelijke beschouwing opgesteld. Deze onderzoeken moeten de vraag beantwoorden of het verantwoord is om hier windmolens te plaatsen.</p>
<p>Er komen 3 enorme molens, die overal bovenuit steken. Zij kunnen zelfs het hele dorp niet van elektriciteit voorzien. Dat is de landschapsvervuiling niet waard. Waarom worden de zonnepanelen niet op de gebouwen geplaatst. Super lelijk in het landschap en bovendien als je over groen hebt i.v.m. de opwarming van de aarde, helpen deze velden niet echt mee. Laat groen gewoon groen en zoek een alternatief op hoogte, op bestaande gebouwen, die het kunnen dragen. Ik snap dat er alternatieve energie moet komen, maar op plekken waar er minimale overlast, op welk vlak dan ook, is. Er zijn heel veel mensen met zonnepanelen. Die hebben daarin geïnvesteerd. Die moeten notabene gaan betalen voor de opgewekte stroom. Dan is het van den zotte, dat er van die grote molens geplaatst worden, terwijl het net al overbelast is. Het staat allemaal haaks op elkaar. De 'buren' worden er zeker niet beter van.</p>	<p>In het Klimaatakkoord van Parijs is afgesproken dat in 2030 in Nederland 5 miljard kilowattuur per jaar zonne- en windenergie wordt opgewekt. Naar aanleiding hiervan zijn ook in Overijssel en Twente afspraken gemaakt tussen provincie, gemeenten en waterschappen om hieraan een bijdrage te leveren. Voor windenergie hebben de provincie, gemeenten en waterschappen afgesproken dat er in Overijssel in 2030 2 terawattuur (TWh) aan windenergie wordt opgewekt. Om dit doel te halen, zijn er ongeveer 90 extra windmolens in Overijssel nodig. Wind voor Buren en de windmolen van Energiepark Woolde leveren daaraan een bijdrage. Dat er windmolens bij komen, betekent niet dat zon op dak niet meer wordt gerealiseerd. Integendeel, ook dit is nog steeds hard nodig, net als zonneparken op land en mogelijk nog andere vormen van duurzame energie. Al deze bronnen vervangen elkaar niet, maar vullen elkaar aan en zijn allemaal nodig om voldoende duurzame energie op te wekken.</p> <p>Uit de onderzoeken die worden uitgevoerd, blijkt hoeveel geluid en slagschaduw er wordt veroorzaakt in de omgeving. Op basis daarvan kan een inschatting worden gemaakt hoeveel hinder er potentieel kan ontstaan door de windmolens. Deze onderzoeken moeten de vraag beantwoorden of het verantwoord is om hier windmolens te plaatsen.</p> <p>De windmolens worden alleen geplaatst als er voldoende ruimte is op het elektriciteitsnet om</p>

	<p>de opgewekte elektriciteit te kunnen leveren of als er een alternatief is. Denk daarbij aan het rechtstreeks leveren van de elektriciteit van een of meerdere grote verbruikers, zoals bedrijven. Deze windmolens worden pas over enkele jaren gebouwd. Dit komt doordat de vergunningsprocedures nog lang duren. De netbeheerders werken ondertussen hard aan uitbreiding van de capaciteit van het elektriciteitsnet. Dus mogelijk is netcongestie over enkele jaren verminderd of opgelost. Windenergie kan juist ook bijdragen aan het oplossen van netcongestie, als deze windenergie zoveel mogelijk lokaal wordt gebruikt, al dan niet met de hulp van batterijen.</p> <p>Er is geen relatie tussen de terugleverkosten die inwoners moeten betalen aan hun energieleverancier voor hun eigen zonnepanelen en dit soort grootschalige windprojecten. Het is niet zo dat inwoners terugleverkosten moeten betalen doordat er windmolens komen.</p> <p>Via Energiegemeenschap Van de Buren kan de omgeving ook voordeel hebben van deze windmolens. Zie daarvoor de websites van Wind voor Buren en Energiepark Woolde: Doe mee en Doe mee.</p>
<p>Ik was vanavond op de inloopavond en vroeg daar info over de slagschaduwregels. Dit heb ik ook gekregen. Maar nu bedenk ik mij dat er de kans bestaat dat mijn huis (wijk Wensink-Zuid Borne) in de slagschaduw komt te liggen van alle drie de windturbines. Betekent dit dat ik dan maximaal 3x 6 uur slagschaduw mag ondervinden per jaar (of 3 x 20 minuten max per dag)? Of wordt de slagschaduw van meerdere turbines bij elkaar opgeteld tot een max van 6 uur per jaar voor een woning/wijk? Alvast hartelijk dank voor de informatie.</p>	<p>De slagschaduwnorm geldt in beginsel voor een project. Dus stel dat de concept landelijke norm voor slagschaduw (maximaal 6 uur per jaar en maximaal 20 minuten per dag slagschaduw op een woning) ook de norm wordt voor deze windmolens. Dan mogen de twee windmolens van Wind voor Buren samen niet meer slagschaduw veroorzaken op uw woning dan deze norm. Dat gaat dus niet per windmolen, maar per project – in dit geval Wind voor Buren. Wind voor Buren en de windmolen van Energiepark Woolde zijn aparte projecten. In principe is het landelijke uitgangspunt in de normen tot op heden geweest dat in dit geval Wind voor Buren maximaal 6 uur per jaar en 20 minuten per dag slagschaduw op een woning mag veroorzaken én dat de windmolen van Energiepark Woolde ook maximaal 6 uur per jaar en maximaal 20 minuten per dag slagschaduw op een woning mag veroorzaken. Maar deze beide projecten bevinden zich (deels) in dezelfde omgeving. Ons uitgangspunt wordt daarom dat de drie</p>

	<p>windmolens samen niet meer slagschaduw mogen veroorzaken op een woning dan de norm voorschrijft (bijvoorbeeld maximaal 6 uur per jaar en maximaal 20 minuten per dag). Dit wordt zo opgenomen in de concept NRD en zal uiteindelijk ook een voorschrift in de vergunning(en) worden voor de windmolens.</p>
<p>Werkelijk het meest belachelijke idee ooit in Borne om zulke windmolens zo dicht, ten zuidwesten nb van bewoonde wereld en in de natuur te plaatsen. Slagschaduw en horizonvervuiling Twickel landgoed. Ik ben helemaal tegen.</p> <p>Te zot voor woorden. Wij bewoners moeten gaan betalen voor de stroom die we terugleveren als onze panelen al niet uitgeschakeld worden omdat het netwerk het niet aankan. Ga wat met die stroom doen en zorg dat veel bewoners geen last krijgen slagschaduw en geluid en laat de natuur en landschap in tact.</p>	<p>Uit de onderzoeken die worden uitgevoerd, blijkt hoeveel geluid en slagschaduw er wordt veroorzaakt in de omgeving. Op basis daarvan kan een inschatting worden gemaakt hoeveel hinder er potentieel kan ontstaan door de windmolens. We nemen uw adres als toetspunt op in het onderzoek naar geluid en slagschaduw. Daarmee wordt gedetailleerd bekend hoeveel geluid en slagschaduw en bijvoorbeeld ook wanneer op de dag eventueel slagschaduw kan ontstaan op uw adres. Via de nieuwsbrieven van Wind voor Buren en Energiepark Woolde krijgt u bericht als de onderzoeksresultaten bekend zijn. Aanmelden voor de nieuwsbrieven kan via www.windvoorburen.nl en www.energieparkwoolde.nl.</p> <p>Ook het effect op het landschap wordt onderzocht, met name aan de hand van visualisaties van de windmolens vanaf verschillende punten in de omgeving.</p> <p>Deze onderzoeken moeten de vraag beantwoorden of het verantwoord is om hier windmolens te plaatsen.</p> <p>De windmolens worden alleen geplaatst als er voldoende ruimte is op het elektriciteitsnet om de opgewekte elektriciteit te kunnen leveren of als er een alternatief is. Denk daarbij aan het rechtstreeks leveren van de elektriciteit van een of meerdere grote verbruikers, zoals bedrijven. Deze windmolens worden pas over enkele jaren gebouwd. Dit komt doordat de vergunningsprocedures nog lang duren. De netbeheerders werken ondertussen hard aan uitbreiding van de capaciteit van het elektriciteitsnet. Dus mogelijk is netcongestie over enkele jaren verminderd of opgelost. Windenergie kan juist ook bijdragen aan het oplossen van netcongestie, als deze windenergie zoveel mogelijk lokaal wordt gebruikt, al dan niet met de hulp van batterijen.</p> <p>Er is geen relatie tussen de terugleverkosten die inwoners moeten betalen aan hun</p>

	<p>energieleverancier voor hun eigen zonnepanelen en dit soort grootschalige windprojecten. Het is niet zo dat inwoners terugleverkosten moeten betalen doordat er windmolens komen.</p>
<p>Ik maak mij grote zorgen over de slagschaduw en het lelijke aanzicht van de zo ontzettende grote windmolen. Waarom zo dicht bij woonwijken en bij Twickel, een bosrijk gebied met veel flora en fauna.</p> <p>Het hele gebeuren was bij mij weggeëbd en dacht dat het van de baan was maar ben weer met beide beentje op de grond en ontzettend geschrokken. Dit mag niet doorgaan. Die windmolen moet stroom opwekken terwijl ik moet betalen voor terugleverkosten. Daarbij is de aanschaf van z'n molen veel te veel en waar moeten de accu's naar toe, ook bij de mensen om de deur. Erg gezond kan ook dat niet zijn. Nee ik ben er erg op tegen.</p>	<p>Uit de onderzoeken die worden uitgevoerd, blijkt hoeveel geluid en slagschaduw er wordt veroorzaakt in de omgeving. Op basis daarvan kan een inschatting worden gemaakt hoeveel hinder er potentieel kan ontstaan door de windmolens. We nemen uw adres als toetspunt op in het onderzoek naar geluid en slagschaduw. Daarmee wordt gedetailleerd bekend hoeveel geluid en slagschaduw en bijvoorbeeld ook wanneer op de dag eventueel slagschaduw kan ontstaan op uw adres. Via de nieuwsbrieven van Wind voor Buren en Energiepark Woolde krijgt u bericht als de onderzoeksresultaten bekend zijn. Aanmelden voor de nieuwsbrieven kan via www.windvoorburen.nl en www.energieparkwoolde.nl.</p> <p>Ook het effect op het landschap wordt onderzocht, met name aan de hand van visualisaties van de windmolens vanaf verschillende punten in de omgeving.</p> <p>Ook het effect op de natuur wordt uitvoerig onderzocht. Er wordt in beeld gebracht wat er in de omgeving leeft en er wordt ingeschat hoeveel effect de windmolens hierop kunnen hebben. Dit gebeurt mede aan de hand van eerdere onderzoeken. Dat zijn onderzoeken uit binnen- en buitenland waaruit voor veel soorten (met name vogels en vleermuizen) blijkt in welke mate zij slachtoffer kunnen worden van windmolens.</p> <p>Voor het aspect gezondheid (wat is er bekend over het effect van windmolens op de gezondheid van omwonenden?) wordt een actuele wetenschappelijke beschouwing opgesteld.</p> <p>Deze onderzoeken moeten de vraag beantwoorden of het verantwoord is om hier windmolens te plaatsen.</p> <p>In de concept NRD en het MER wordt nader toegelicht waarom dit volgens de initiatiefnemers een geschikte plek voor windmolens is.</p> <p>Als het project niet rendabel is (de investeringen in de windmolens kunnen niet</p>

	<p>worden terugverdiend), zullen de initiatiefnemers de windmolens niet bouwen.</p>
<p>Ik ben het er absoluut niet mee eens dat deze windmolens worden geplaatst.</p>	<p>We begrijpen dat mensen in de omgeving geen windmolens willen. Als initiatiefnemers willen wij deze wel, om bij te dragen aan het voldoende opwekken van duurzame elektriciteit. De toekomst zal uitwijzen of de windmolens er daadwerkelijk komen of niet.</p>
<p>Ik maak mij zorgen over het geluid dat dit met zich meebrengt. Mensen zijn al behoorlijk overprikkeld. Wordt alleen maar erger hierdoor lijkt me. De plek is vrijwel onacceptabel. Buiten de stad houden van dit soort dingen. Maar ja, in de natuur is het ook niet handig i.v.m. de dieren die van slag kunnen raken. Al met al geen goed idee. Ben al niet blij met de parken op zee. Misschien toch andere ideeën bedenken om energie te verkrijgen waar zowel mens als dier er geen hinder van ondervindt. Nieuwe ideeën bedenken die zowel mens- als diervriendelijker zijn. De wereld is al overprikkeld genoeg lijkt mij zo.</p>	<p>Uit de onderzoeken die worden uitgevoerd, blijkt hoeveel geluid en slagschaduw er wordt veroorzaakt in de omgeving. Op basis daarvan kan een inschatting worden gemaakt hoeveel hinder er potentieel kan ontstaan door de windmolens. We hebben u aangeboden uw adres als toetspunt op te nemen in het onderzoek naar geluid en slagschaduw. Daarmee kan gedetailleerd bekend worden hoeveel geluid en slagschaduw en bijvoorbeeld ook wanneer op de dag eventueel slagschaduw kan ontstaan op uw adres. U hebt aangegeven uw adres niet met ons te willen delen, dus we kunnen uw adres niet als toetspunt opnemen in de onderzoeken. Wel zullen de onderzoeken ook u meer informatie geven over wat u kunt verwachten aan geluid en slagschaduw. Via de nieuwsbrieven van Wind voor Buren en Energiepark Woolde krijgt u bericht als de onderzoeksresultaten bekend zijn. Aanmelden voor de nieuwsbrieven kan via www.windvoorburen.nl en www.energieparkwoolde.nl.</p> <p>Ook het effect op de natuur wordt uitvoerig onderzocht. Er wordt in beeld gebracht wat er in de omgeving leeft en er wordt ingeschat hoeveel effect de windmolens hierop kunnen hebben. Dit gebeurt mede aan de hand van eerdere onderzoeken. Dat zijn onderzoeken uit binnen- en buitenland waaruit voor veel soorten (met name vogels en vleermuizen) blijkt in welke mate zij slachtoffer kunnen worden van windmolens.</p> <p>Voor het aspect gezondheid (wat is er bekend over het effect van windmolens op de gezondheid van omwonenden?) wordt een actuele wetenschappelijke beschouwing opgesteld. Deze onderzoeken moeten de vraag beantwoorden of het verantwoord is om hier windmolens te plaatsen.</p>

	<p>Op dit moment zijn wind- en zonne-energie de beste technieken om veel duurzame elektriciteit op te wekken. Daarom wordt hierop ingezet. Ook de effecten van met name windmolens op de omgeving zijn goed bekend. Daarom is het volgens ons als initiatiefnemers op dit moment verantwoord om ook op deze plek windmolens te plaatsen.</p>
<p>Ik ben tegen windmolens van zo'n hoogte, die last geven aan omwonenden. Wij wonen aan de <i>[adres is vanwege privacy anoniem gemaakt, adres is bekend bij initiatiefnemers]</i>. Ik ben wel voor windmolens maar dan in gebied dat minder dichtbevolkt is. Ik ben bang voor geluidsoverlast, wat 's nachts stress geeft. En bang voor de slagschaduw die met zo'n hoogte ver reikt.</p>	<p>Uit de onderzoeken die worden uitgevoerd, blijkt hoeveel geluid en slagschaduw er wordt veroorzaakt in de omgeving. Dit wordt ook op adresniveau duidelijk. Op basis daarvan kan een inschatting worden gemaakt hoeveel hinder er potentieel kan ontstaan door de windmolens. We nemen uw adres als toetspunt op in het onderzoek naar geluid en slagschaduw. Daarmee wordt gedetailleerd bekend hoeveel geluid en slagschaduw en bijvoorbeeld ook wanneer op de dag eventueel slagschaduw kan ontstaan op uw adres. Via de nieuwsbrieven van Wind voor Buren en Energiepark Woolde krijgt u bericht als de onderzoeksresultaten bekend zijn. Aanmelden voor de nieuwsbrieven kan via www.windvoorburen.nl en www.energieparkwoolde.nl.</p> <p>De onderzoeken worden uitgevoerd aan de hand van richtlijnen, protocollen en andere kaders die hiervoor (landelijk) gelden. Deze onderzoeken moeten de vraag beantwoorden of het verantwoord is om hier windmolens te plaatsen.</p>
<p>Graag wil ik meer weten hoeveel hinder we krijgen van:</p> <p>1) de laagfrequente geluiden en trillingen, met name in de nacht. Het mag niet gebeuren dan mijn slaap verstoord wordt door deze laagfrequente geluiden/trillingen. Deze geluiden/trillingen dempen niet snel en dragen ver, met name als de wind onze kant opstaat verwacht ik echt hinder te krijgen en mogelijk slaapproblemen. Daarom wil een wetenschappelijk onderbouwde geluids- en trillingsonderzoek bij verschillende windsnelheden. Ik wil dit rapport inzien en vooraf zekerheid dat ik hier geen last van heb. Daarom wil ik vooraf zelf kunnen ervaren wat ik hoor en voel middels gesimuleerde geluiden trillingen. En ook wil ik ervaringen lezen van mensen die in vergelijkbare situaties wonen. Met name de impact op slaap.</p>	<p>Uit de onderzoeken die worden uitgevoerd, blijkt hoeveel geluid en slagschaduw er wordt veroorzaakt in de omgeving. Dit wordt ook op adresniveau duidelijk. Op basis daarvan kan een inschatting worden gemaakt hoeveel hinder er potentieel kan ontstaan door de windmolens. Hierbij is ook aandacht voor laagfrequent geluid: wat is er bekend over of en zo ja, hoeveel van dit geluid windmolens produceren en wat dit voor effect kan hebben op omwonenden? We hebben u aangeboden uw adres als toetspunt op te nemen in het onderzoek naar geluid en slagschaduw. Daarmee wordt gedetailleerd bekend hoeveel geluid en slagschaduw en bijvoorbeeld ook wanneer op de dag eventueel slagschaduw kan ontstaan op uw adres. U heeft niet gereageerd op onze vraag om uw adres te delen. Daarom kunnen we uw adres niet als toetspunt</p>

2) de slagschaduw. De hoge windmolens staan ten zuiden van Borne, dus de slagschaduw zal een groot deel van de dag over Borne vallen. Daarom wil ik vooraf weten hoeveel uur per dag er kans is op slagschaduw op mijn locatie, door het hele jaar heen.

Kort samengevat is het een slecht gekozen locatie, die veel overlast zal geven aan vele bewoners in Borne. Als ze toch geplaatst gaan worden, hoe wordt er dan omgegaan met:

- 1) De klachten?
- 2) Welke criteria/regels/proces zijn er voor klacht / schade claims?
- 3) Welke klacht-criteria zijn er om de windmolens weer te ontmantelen?
- 4) Wat is de levensduur van de windmolens? Hoe lang blijven ze er staan?

opnemen in de onderzoeken. Wel zullen de onderzoeken ook u meer informatie geven over wat u kunt verwachten aan geluid en slagschaduw. Via de nieuwsbrieven van Wind voor Buren en Energiepark Woolde krijgt u bericht als de onderzoeksresultaten bekend zijn. Aanmelden voor de nieuwsbrieven kan via www.windvoorburen.nl en www.energieparkwoolde.nl. Deze onderzoeken moeten de vraag beantwoorden of het verantwoord is om hier windmolens te plaatsen.

We kunnen niet garanderen dat u geen hinder zult ervaren. Het is bij dergelijke ontwikkelingen altijd een afweging tussen enerzijds hinder voor omwonenden beperken (het individuele belang) en anderzijds een ontwikkeling als windmolens mogelijk maken (voor het algemene belang van meer duurzame energie). Er worden normen bepaald die hinder beperken, maar normen garanderen niet dat er geen hinder kan ontstaan. Zo gaat dit bij allerlei ontwikkelingen, zoals ook wegen en bedrijventerreinen. Als maatschappij accepteren we enige hinder voor omwonenden om zo ontwikkelingen mogelijk te maken waar de maatschappij als geheel baat bij heeft. Uiteindelijk is het de overheid (in dit geval de provincie) die bepaalt waar dit punt van hinder beperken en de windmolens mogelijk maken, ligt. Dit doet de provincie door in de vergunning(en) van de windmolens normen vast te leggen voor bijvoorbeeld geluid en slagschaduw.

Als u windmolens wil ervaren, kunt u deze het beste bezoeken. Nabij de Duitse plaats Ottenstein worden momenteel vier windmolens met een tiphoogte van circa 245 meter gebouwd. Dat is globaal in dit gebied: <https://maps.app.goo.gl/s3xepoFhCMBzgg3e8>. Dit is vanaf Borne ongeveer een half uur met de auto. Ons advies is dat u tussen nu en enkele maanden naar deze locatie gaat om deze windmolens te ervaren. We zijn als initiatiefnemers altijd bereid met u mee te gaan, als u dat wilt.

Als u van mening bent dat uw woning in waarde is gedaald door de komst van de windmolens, heeft u het wettelijk recht om een verzoek om nadeelcompensatie (voorheen planschade) in te

	<p>dienen. Meer informatie hierover vindt u hier: Nadeelcompensatie Informatiepunt Leefomgeving.</p> <p>Klachten kunt u altijd indienen bij ons als initiatiefnemers. Mogelijk kunnen we de klacht oplossen. Het staat u ook vrij om deze klacht formeel in te dienen bij het bevoegd gezag (in dit geval de provincie). Deze zal uw klacht dan formeel in behandeling nemen.</p> <p>Windmolens hebben een technische levensduur van circa 25 à 30 jaar. Als de windmolens worden geplaatst, verwachten we dus dat de windmolens 25 à 30 jaar staan.</p>
<p>Misschien zijn windbomen met aeroleaves een goed alternatief. Ze maken geen lawaai en zien er veel acceptabeler uit.</p>	<p>Dit is geen realistisch alternatief. Er is veel duurzame elektriciteit nodig om het doel van 2030 (2 TWh windenergie in Overijssel) te halen. Daarvoor zijn moderne, grote windmolens nodig. De hoeveelheid elektriciteit die windbomen met aeroleaves kunnen opwekken, staat niet in verhouding tot wat een moderne windmolen kan opwekken.</p>
<p>Vervuiling landschap. 500 liter olie per windmolen Twickel natuurgebied Miljoenen dode vogels per jaar wereldwijd. 20 tot 30 jaar levensduur wie gaat dat betalen.</p>	<p>Het effect op de natuur wordt uitvoerig onderzocht. Er wordt in beeld gebracht wat er in de omgeving leeft en er wordt ingeschat hoeveel effect de windmolens hierop kunnen hebben. Dit gebeurt mede aan de hand van eerdere onderzoeken. Dat zijn onderzoeken uit binnen- en buitenland waaruit voor veel soorten (met name vogels en vleermuizen) blijkt in welke mate zij slachtoffer kunnen worden van windmolens. Ook het effect op het landschap wordt onderzocht, met name aan de hand van visualisaties van de windmolens vanaf verschillende punten in de omgeving.</p> <p>We begrijpen niet wat u bedoelt met 500 liter olie per windmolen.</p> <p>Als het project niet rendabel is (de investeringen in de windmolens kunnen niet worden terugverdiend), zullen de initiatiefnemers de windmolens niet bouwen.</p>
<p>Ik maak me ernstige zorgen over de slagschaduw. Ik hoop toch niet dat de windmolens er komen. Een betere optie zou zijn om energie te winnen, zonnepanelen en een weiland.</p>	<p>Uit de onderzoeken die worden uitgevoerd, blijkt hoeveel geluid en slagschaduw er wordt veroorzaakt in de omgeving. Dit wordt ook op adresniveau duidelijk. Op basis daarvan kan een inschatting worden gemaakt hoeveel hinder er potentieel kan ontstaan door de windmolens. We hebben u aangeboden uw adres als</p>

	<p>toetspunt op te nemen in het onderzoek naar geluid en slagschaduw. Daarmee wordt gedetailleerd bekend hoeveel geluid en slagschaduw en bijvoorbeeld ook wanneer op de dag eventueel slagschaduw kan ontstaan op uw adres. U heeft niet gereageerd op onze vraag om uw adres te delen. Daarom kunnen we uw adres niet als toetspunt opnemen in de onderzoeken. Wel zullen de onderzoeken ook u meer informatie geven over wat u kunt verwachten aan geluid en slagschaduw. Via de nieuwsbrieven van Wind voor Buren en Energiepark Woolde krijgt u bericht als de onderzoeksresultaten bekend zijn. Aanmelden voor de nieuwsbrieven kan via www.windvoorburen.nl en www.energieparkwoolde.nl. Deze onderzoeken moeten de vraag beantwoorden of het verantwoord is om hier windmolens te plaatsen.</p> <p>Voor windenergie hebben de provincie, gemeenten en waterschappen afgesproken dat er in Overijssel in 2030 2 terawattuur (TWh) aan windenergie wordt opgewekt. Om dit doel te halen, zijn er ongeveer 90 extra windmolens in Overijssel nodig. Wind voor Buren en de windmolen van Energiepark Woolde leveren daaraan een bijdrage. Dat er windmolens bij komen, betekent niet dat zon op dak of op land niet meer wordt gerealiseerd. Integendeel, ook dit is nog steeds hard nodig en mogelijk ook nog andere vormen van duurzame energie. Al deze bronnen vervangen elkaar niet, maar vullen elkaar aan en zijn allemaal nodig om voldoende duurzame energie op te wekken.</p>
<p>De zonnepanelen van de bewoners leveren een stuk minder op door de slagschaduw. Het energienet zit zo vol dat er niet teruggeleverd kan worden. Wat is dan de winst van die buitenproportioneel hoge windturbine?</p>	<p>De windmolens beïnvloeden niet hoeveel elektriciteit de zonnepanelen op daken van woningen in de omgeving opwekken. Zoveel impact heeft slagschaduw niet.</p> <p>De windmolens worden alleen geplaatst als er voldoende ruimte is op het elektriciteitsnet om de opgewekte elektriciteit te kunnen leveren of als er een alternatief is. Denk daarbij aan het rechtstreeks leveren van de elektriciteit van een of meerdere grote verbruikers, zoals bedrijven. Deze windmolens worden pas over enkele jaren gebouwd doordat de vergunningsprocedures nog lang duren. De netbeheerders werken ondertussen hard aan uitbreiding van de capaciteit van het elektriciteitsnet. Dus mogelijk</p>

	<p>is netcongestie over enkele jaren verminderd of opgelost. Windenergie kan juist ook bijdragen aan het oplossen van netcongestie, als deze windenergie zoveel mogelijk lokaal wordt gebruikt, al dan niet met de hulp van batterijen.</p>
<p>Wij maken ons ernstige zorgen over de voorgenomen plaatsing van windturbines van circa 280 meter hoog in de directe nabijheid van Borne, en specifiek in de omgeving waar wij binnenkort ons eerste huis betrekken. De geplande locatie ligt binnen een afstand die als belastend en mogelijk schadelijk wordt beschouwd voor omwonenden. Met het oog op onze toekomst, waaronder gezinsuitbreiding, vinden wij het onacceptabel dat wij en andere inwoners worden blootgesteld aan mogelijke gezondheidsrisico's.</p> <p>Wij maken ons met name zorgen over: Geluidsoverlast, waaronder laagfrequent geluid en mogelijk infrason geluid, dat volgens diverse onderzoeken negatieve effecten kan hebben op slaap, stressniveau en algemene gezondheid.</p> <p>Slagschaduw, wat hinder en stress kan veroorzaken en de leefkwaliteit aantast. Langetermijneffecten op gezondheid, waarover nog veel onzekerheid bestaat, maar waar steeds meer wetenschappelijke en medische zorgen over worden geuit.</p> <p>Daarnaast wijzen wij op het standpunt dat door verschillende experts en medici wordt genoemd, namelijk dat een veilige afstand tussen windturbines en woningen aanzienlijk groter zou moeten zijn (bijvoorbeeld tot tien keer de tiphoogte). In dit geval lijkt daar geen rekening mee te worden gehouden.</p> <p>Wij begrijpen het belang van duurzame energie, maar zijn van mening dat:</p> <p>De lasten niet onevenredig bij omwonenden mogen worden gelegd.</p> <p>Alternatieve locaties (bijvoorbeeld verder van woonkernen of op zee) serieus onderzocht en overwogen moeten worden.</p> <p>De gezondheid en het welzijn van inwoners altijd prioriteit moeten krijgen.</p>	<p>Uit de onderzoeken die worden uitgevoerd, blijkt hoeveel geluid en slagschaduw er wordt veroorzaakt in de omgeving. Dit wordt ook op adresniveau duidelijk. Op basis daarvan kan een inschatting worden gemaakt hoeveel hinder er potentieel kan ontstaan door de windmolens. Hierbij is ook aandacht voor laagfrequent geluid: wat is er bekend over of en zo ja, hoeveel van dit geluid windmolens produceren en wat dit voor effect kan hebben op omwonenden? We nemen uw adres als toetspunt op in het onderzoek naar geluid en slagschaduw. Daarmee wordt gedetailleerd bekend hoeveel geluid en slagschaduw en bijvoorbeeld ook wanneer op de dag eventueel slagschaduw kan ontstaan op uw adres. Via de nieuwsbrieven van Wind voor Buren en Energiepark Woolde krijgt u bericht als de onderzoeksresultaten bekend zijn. Aanmelden voor de nieuwsbrieven kan via www.windvoorburen.nl en www.energieparkwoolde.nl. Deze onderzoeken moeten de vraag beantwoorden of het verantwoord is om hier windmolens te plaatsen.</p>
<p>Ik wil graag mijn steun uitspreken voor dit initiatief, maar ook een belangrijke zorg delen. Wat mij vooral opvalt is hoe traag het hele proces verloopt. Gezien de urgentie van de</p>	<p>Bedankt voor uw reactie en steunbetuiging. We onderschrijven de noodzaak van meer duurzame energie die onder andere deze twee windprojecten kunnen opwekken. We doen ons</p>

<p>klimatecrisis en de afspraken die internationaal worden gemaakt, vind ik het moeilijk te begrijpen dat projecten zoals deze zo lang op zich laten wachten. Juist nu is het belangrijk om door te pakken en concrete stappen te zetten. Binnenkort krijg ik mijn eerste kind, en dat maakt de noodzaak voor een duurzame toekomst voor mij extra persoonlijk. Ook al wonen wij relatief dichtbij de geplande locatie, maken wij ons geen zorgen over de mogelijke effecten van de windturbines. Integendeel, wij zien het als een zeer goed en noodzakelijk initiatief. De gekozen locatie, vlak langs de snelweg, lijkt ons bovendien logisch en passend. Ook waarderen wij het dat er mogelijkheden zijn voor participatie; dat vergroot het draagvlak en de betrokkenheid van omwonenden. Kortom: wij staan positief tegenover dit project en hopen vooral dat het proces versneld kan worden, zodat de windturbines er zo snel mogelijk komen.</p>	<p>best voortgang te maken, al is het een feit dat procedures voor dit soort projecten lang duren. Dit komt doordat het ook zorgvuldig moet gebeuren. Maar het is goed dat u ons ook wijst op het belang van voortgang en we nemen deze aansporing ter harte.</p>
<p></p>	<p></p>
<p>Reacties genoteerd in gesprekken met bezoekers van de startbijeenkomst</p>	<p></p>
<p>De eigenaren van het kantoorpand aan <i>[adres is vanwege privacy anoniem gemaakt, adres is bekend bij initiatiefnemers]</i> hebben vragen/zorgen over de trillingen die de windmolens geven op hun gebouw (relevant omdat hierin een datacentrum is gevestigd). Ook hebben zij vragen over slagschaduw (het is een hoog pand met veel ramen) en externe veiligheid. Ze vragen wanneer een pand een kwetsbaar object is.</p>	<p>Uit de onderzoeken die worden uitgevoerd, blijkt hoeveel geluid en slagschaduw er wordt veroorzaakt in de omgeving. Dit wordt ook op adresniveau duidelijk. We nemen het adres van dit kantoorpand als toetspunt op in het onderzoek naar geluid en slagschaduw. Daarmee wordt gedetailleerd bekend hoeveel geluid en slagschaduw en bijvoorbeeld ook wanneer op de dag eventueel slagschaduw kan ontstaan op dit adres. Via de nieuwsbrieven van Wind voor Buren en Energiepark Woolde krijgt u bericht als de onderzoeksresultaten bekend zijn. Aanmelden voor de nieuwsbrieven kan via www.windvoorburen.nl en www.energieparkwoolde.nl.</p> <p>Trillingen worden in algemene zin vaak meegenomen in een MER, maar zijn op deze afstanden (honderden meters afstand tussen de windmolens en het kantoorpand) geen punt van aandacht. Zo ver reiken eventuele trillingen rond een windmolen niet. Dit blijft beperkt tot hooguit de directe omgeving (denk aan enkele tientallen meters afstand) waar trillingen nog meetbaar zouden kunnen zijn. De windmolens leveren niet meer of andere trillingen op dan de spoorlijn die naast dit kantoorpand loopt.</p>

	<p>Grote kantoorgebouwen zijn een kwetsbaar object in het kader van externe veiligheid. De afstanden tot dit kantoorgebouw zijn groot genoeg om daaraan te voldoen, maar toch wordt dit kantoorgebouw als toetspunt meegenomen in het onderzoek naar externe veiligheid.</p>
<p>De westelijke windmolen van Wind voor Buren is nabij het gebouw van Scouting Twickel beoogd. De scouting heeft met name zorgen over het aspect veiligheid. Volgens de scouting zijn er net als bij een school vaak langdurig veel mensen aanwezig in het gebouw en betekent dit dat bij dit gebouw aan dezelfde veiligheidseisen moet worden voldaan als bij een schoolgebouw.</p>	<p>Het gebouw van Scouting Twickel wordt meegenomen als toetspunt in het onderzoek naar externe veiligheid. De initiatiefnemers maken een afspraak met Scouting Twickel om voorafgaand hieraan in gesprek te gaan met elkaar, om zoveel mogelijk nog relevante informatie over het gebruik van het scoutinggebouw op te halen en te betrekken bij het onderzoek naar externe veiligheid.</p>
<p>Een omwonende maakt zich onder andere zorgen over het geluid van de windturbines en cumulatie. Specifiek wil zij weten in welke mate piekgeluidsbelasting van het spoor wordt meegenomen in de onderzoeken. Verder wil zij een visualisatie vanaf haar adres en vraagt of de tijdens de startbijeenkomst getoonde video van visualisaties op de website kan worden gezet.</p>	<p>Uit de onderzoeken die worden uitgevoerd, blijkt hoeveel geluid er wordt veroorzaakt in de omgeving. Dit wordt ook op adresniveau duidelijk. Op basis daarvan kan een inschatting worden gemaakt hoeveel hinder er potentieel kan ontstaan door de windmolens. Hierbij is ook aandacht voor cumulatie met andere bestaande geluidsbronnen, zoals wegen in de omgeving. Het geluid van het spoor wordt meegenomen in het onderzoek naar cumulatie van het geluid van de windmolens met andere, reeds aanwezige geluidsbronnen.</p> <p>Via de nieuwsbrieven van Wind voor Buren en Energiepark Woolde krijgt u bericht als de onderzoeksresultaten bekend zijn. Aanmelden voor de nieuwsbrieven kan via www.windvoorburen.nl en www.energieparkwoolde.nl.</p> <p>De video met de visualisaties die werd getoond tijdens de inloopavond staat op de websites van Wind voor Buren en Energiepark Woolde: Informatie en Informatie.</p>
<p>Wordt er nog steeds in de wieken gebruik gemaakt van pfas of bisfenol A?</p>	<p>In de wieken van windmolens kan Bisfenol A zijn toegepast, net als in veel andere producten. Uit de gegevens tot nu toe blijkt dat dit materiaal niet of nauwelijks vrijkomt van de wieken. Zie meer informatie hierover op de website Helpdesk Wind op Land: Bisfenol A / vrijkomende deeltjes Helpdesk Wind op Land. In de concept NRD en het MER wordt hier nader op ingegaan, net als op PFAS.</p>
<p>Hoe kan ik participeren in het project, kan ik aandelen kopen?</p>	<p>Via Energiegemeenschap Van de Buren kan de omgeving ook voordeel hebben van deze</p>

windmolens, onder andere door via de samenwerkende energiecoöperaties mee te investeren in de windmolens. Zie daarvoor de websites van Wind voor Buren en Energiepark
Woolde: [Doe mee](#) en [Doe mee](#).